

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36000247	CPI de Cova Terreña	Baiona	2022/2023

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación infantil	Descubrimento e exploración da contorna	5º Inf.	5	175

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	12
4.2. Materiais e recursos didácticos	13
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	13
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	14
6. Medidas de atención á diversidade	14
7.1. Concreción dos elementos transversais	15
7.2. Actividades complementarias	16
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	16
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	17
9. Outros apartados	17

1. Introducción

A Educación Infantil é unha etapa educativa con identidade e características propias, cuxa finalidade é contribuír ao desenvolvemento integral dos nenos e nenas.

Nesta etapa educativa contribuírase a compensar desigualdades e a facer efectivo o principio de igualdade de oportunidades; atenderase a diversidade existente no centro educativo e as súas aulas, e axustarase a acción educativa ao ritmo de crecemento, desenvolvemento e aprendizaxe de cada neno e nena, téndose en conta as súas experiencias familiares, sociais e culturais. Así mesmo, favorecerase a construción e desenvolvemento dos valores democráticos para a vida e a convivencia, desde os primeiros anos.

O presente proxecto parte así mesmo da necesidade de planificar intencionalmente o proceso de ensino e aprendizaxe de modo que o traballo docente non sexa improvisado. A planificación da nosa proposta de traballo desmárcase dunha posición ríxida xa que o noso proxecto é fundamentalmente aberto e flexible, suxeito sempre a posibles modificacións, ampliacións e melloras.

En 5º Ed. Infantil hai 16 alumnos, hai un alumno diagnosticado con Síndrome de Gondelnhar , para o cal contamos cos servizos dunha coidadora, e un alumno diagnosticado con TEA pero o seu diagnóstico aínda está en estudo.

A programación da área de Descubrimento e Exploración da Contorna no curso de 5º de EI ten como finalidade a construción e o coñecemento que a nena e o neno van adquirindo mediante o contacto coa súa contorna e cos grupos sociais básicos cos que se relaciona e os que pertence, ampliando o seu coñecemento do mundo que o rodea e da súa relación co mesmo, favorecendo ao tempo actitudes de respecto e valoración a través dunha visión sostible do entorno .

O fin da área estará ben vinculado cun enfoque coeducativo e estimulador das emocións , así como coa promoción dunha actitude crítica e creativa.

Esta programación está deseñada para ser desenvolvida, conxuntamente coas programacións das outras dúas áreas, a través da realización de unidades didácticas entendidas como proxectos de aula formados por situacións de aprendizaxe (tarefas, actividades e exercicios).

Consideramos fundamental seguir respectando o principio de globalidade á hora de deseñar estas situacións de aprendizaxe, onde se poñan en práctica habilidades e capacidades relacionadas coas tres áreas curriculares.

Para levar a cabo unha concreción dos elementos curriculares que irán en cada unidade ou proxecto adaptable a diferentes realidades de aula, establecemos categorías xerais que actuarán como referencia para os centros de interese , sempre favorecendo que xurdan dos intereses das nenas e nenos.

A temporalización das unidades proposta é orientativa, podendo ser modificada tendo en conta as realidades educativas de cada docente.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Identificar as características de materiais, obxectos e coleccións e establecer relacións entre eles, mediante a exploración, a manipulación sensorial, o manexo de ferramentas sinxelas e o desenvolvendo das destrezas lóxico-matemática para descubrir e crear unha idea cada vez máis complexa do mundo.	1		1	1	1		1	
OBX2 - Desenvolver, de maneira progresiva, os procedementos do método científico e as destrezas do pensamento computacional, a través de procesos de observación e manipulación de obxectos, para iniciarse na interpretación da contorna e responder de forma creativa ás situacións e aos retos que se presenten.	1		1	1	1		1	
OBX3 - Recoñecer elementos e fenómenos da natureza amosando interese polos hábitos que inciden sobre ela para apreciar a importancia do uso sostible, o coidado e a conservación da contorna na vida das persoas.	1			1				1
OBX4 - Identificar as características e funcións dos grupos e organizacións da comunidade, apreciando algúns elementos significativos propios da cultura galega como base para a construción da identidade social desde o coñecemento e a valoración das particularidades do mundo circundante.	1	1		1		1		1

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	A ESCOLA BAIXO O MAR	Esta unidade desenvolverase unha vez superado o período de adaptación dos nenos e das nenas. Terá unha duración aproximada de 20 días. Esta temporalización é flexible, dependerá das necesidades de cada contexto educativo e das características do alumnado. Visitaremos e familiarizaremos coas distintas estancia da nosa escola, coas persoas que traballan nela, ao tempo que traballamos sobre a poesía de Gloria Fuertes "Había una escuela debajo del mar". Así aprendemos tamén sobre a vida baixo o mar, cómo coidala, e varias especies de animais mariños	20	X		
2	UN TAMBOR NO MEU CORPO	Nesta unidade avanzaremos no coñecemento do corpo, tanto por fóra como por dentro. O alumnado vai descubrir algunhas diferenzas entre os seres vivos e os seres inertes, entre o seu corpo e o dalgúns animais, como vai cambiando co paso do tempo, os elementos que hai no interior da súa boca, que grazas ao esqueleto se mantén de pé, que o corazón é un dos órganos máis importantes e a función dos órganos dos	25	X		

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
2	UN TAMBOR NO MEU CORPO	sentidos, entre outros aspectos. Ademais, observaremos os cambios que se producen na contorna (clima, fenómenos atmosféricos, pezas de vestir, froitas...) coa chegada do outono.	25	X		
3	UN CASTELO ECOLÓXICO	Esta unidade xira en torno a centros de interese e temas moi atractivos que van espertar a curiosidade dos nenos e nenas: a casa (a través dos castelos da Idade Media), a familia, o outono e o Nadal. Aproveitaremos os coñecementos previos que teñen para traballar nocións moi básicas relacionadas coa historia e avanzaremos no coñecemento da casa: partes, profesionais que as constrúen e materiais que utilizan, tipos de vivendas, vivendas do pasado, con formas raras, ecolóxicas... Coñecerán, ademais, como eran os castelos na Idade Media por fóra e por dentro, que diferenzas presentan coas casas actuais, que persoas vivían neles, como se divertían, etcétera. A través das situacións de aprendizaxe, experiencias, xogos e actividades que se propoñen na unidade, intentaremos espertar actitudes de respecto e de valoración cara á familia, así como a participación e colaboración nas tarefas do fogar.	25	X		
4	A CIDADE DAS BICIS	Nesta unidade, traballaremos co alumnado aspectos e contidos relacionados coa rúa (se está ubicada nunha vila ou nunha cidade, o nome e o número das casas, edificios importantes, establecementos de consumo e produtos que se poden adquirir neles, profesionais que traballan nela, normas de comportamento...). Ademais, abordaremos o problema da contaminación das cidades e como poden contribuír a evitalo. A través deste centro de interese, van coñecer algúns datos e iniciar un pseudoproxecto sobre Ámsterdam, cidade que se caracteriza, entre outros aspectos, polo seu aire limpo. Observaremos os cambios que se producen na contorna coa chegada do inverno (fenómenos atmosféricos, pezas de vestir...)	25		X	
5	VIAXANDO POLO MUNDO	Esta unidade xira en torno a centros de interese e temas moi interesantes que van espertar a curiosidade dos nenos e nenas: a Terra e o inverno. Os alumnos e alumnas coñecerán o planeta Terra: a súa forma, os continentes, os océanos, os mares, os ríos e as montañas. Identificarán diferentes tipos de paisaxes e algúns dos animais que viven nelas. Descubrirán que os continentes están formados por países e estes, por cidades e vilas. Traballaremos os medios de transporte relacionados coas viaxes, así como os recursos tecnolóxicos que nos permiten comunicarnos. Avanzaremos no coñecemento das características da estación, o inverno: as pezas de vestir e os fenómenos atmosféricos.	30		X	

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
6	O BOSQUE DE PELUSA	Os contidos desta unidade didáctica xirarán en torno a dous centros de interese que espertan a curiosidade nos nenos e nenas: o bosque e a primavera. A través das distintas actividades xogos e experiencias que propoñemos, os alumnos e alumnas observarán e coñecerán aspectos relacionados co bosque: as árbores, como se pode determinar a súa idade, as súas follas e o cambio de cor coas estacións, o crecemento das plantas, os alimentos que proporciona este medio, animais que viven nese hábitat, profesionais que se encargan do seu mantemento, etc. Tamén, insistiremos na importancia de desenvolver hábitos sostibles, de coidar e respectar a natureza. Igualmente, dialogaremos sobre a chegada desta nova estación: cambios na contorna, o bo tempo, as pezas de vestir propias desta época, o aumento das horas solares diarias.	25			X
7	OS ESQUÍOS	Acércase o final do curso tras unha longa andadura na que os alumnos e alumnas fixeron un grande esforzo. a última unidade dedícase ao mundo animal a través do esquío, un simpático animalíño que acompañou a Pelusa nas súas aventuras. Mediante as situacións de aprendizaxe, descubrirán como é o seu corpo, onde vive, como nace e crece, como son as súas crías, como se alimenta, quen son os seus familiares, quen son os seus inimigos... Ademais, abordarán algúns animais domésticos. Seguimos traballando a adquisición de hábitos de coidado da saúde e de hixiene tras o contacto cos animais, a expresión de sentimentos, a autonomía persoal e o respecto cara aos animais.	25			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	A ESCOLA BAIXO O MAR	20

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.5 - Situar-se adecuadamente nos espazos habituais, tanto en repouso coma en movemento, aplicando os seus coñecementos acerca das nocións espaciais básicas e xogando co propio corpo e con obxectos.	Sitúa o propio corposegundo o espazo e os obxectos presentes, empregando nocións espaciais básicas.	TI
CA1.8 - Recoñecer e utilizar as nocións temporais básicas ordenando temporalmente feitos referidos á súa propia vida e accións cotiás.	Emprega nocións temporais básicas en rutinas e situacións cotiás-	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA2.3 - Aplicar estratexias para canalizar a frustración ante as dificultades ou os problemas.	Iniciase no emprego de estratexias para superar a frustración ante situacións problemáticas-	
CA2.7 - Participar en proxectos empregando dinámicas e estruturas cooperativas, compartindo e valorando opinións propias e alleas e expresando conclusións persoais a partir delas.	Participa en propostas cooperativas valorando respectuosamente as aportacións alleas.	
CA4.2 - Valorar a importancia das relacións sociais coas persoas da súa contorna.	Amosa interese por relacionarse con persoas da súa contorna.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Construción de nocións espaciais básicas en relación co propio corpo, cos obxectos e coas accións, tanto en repouso coma en movemento. - Adquisición do concepto de tempo nas actividades cotiás e a súa organización: antes-despois, día-noite, estacións, ciclos, calendario... - Pautas para a indagación na contorna: interese, respecto, curiosidade, asombro, cuestionamento e desexos de coñecemento. - Estratexias de construción de novos coñecementos: relacións e conexións entre o coñecido e o novo, entre experiencias previas e novas; estrutura e soporte e interaccións de calidade coas persoas adultas, cos iguais e coa contorna. - A escola.

UD	Título da UD	Duración
2	UN TAMBOR NO MEU CORPO	25

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.3 - Identificar e asociar as cantidades cos seus números e grafías nas actividades cotiás empregando o cálculo como fonte de información.	Recoñece cantidades numéricas de xeito manipulativo.	TI
CA2.1 - Identificar as situacións cotiás nas que é preciso medir e cuantificar utilizando o corpo ou outros materiais e ferramentas para efectuar as medidas.	Emprega o corpo e outros materiais para efectuar medidas en diferentes situacións cotiás.	
CA2.8 - Iniciarse en actividades relacionadas coa metodoloxía STEAM como modelo de aprendizaxe activo.	Participa activamente en actividades STEAM .	
CA3.3 - Identificar elementos naturais imprescindibles na vida das persoas, as súas características e a necesidade de facer un uso responsable deles.	Identifica elementos naturais imprescindibles na vida das persoas así como as súas características.	
CA3.5 - Identificar trazos comúns e diferentes entre seres vivos e inertes, así como as súas características máis significativas.	Recoñece as características propias dos seres vivos e dos inertes.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA3.6 - Valorar a necesidade de coidar e de respectar os seres vivos.	Respecta e valora os seres vivos do seu entorno e contribúe ao seu coidado.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Emprego de cuantificadores básicos contextualizados. - Uso funcional dos números na vida cotiá. Cantidade, número e grafa. Situacións nas que se fai necesario medir. - Estratexias para propoñer solucións: creatividade, diálogo, imaxinación e descubrimento. - Habilidades do pensamento computacional. - Os seres vivos e as súas características.

UD	Título da UD	Duración
3	UN CASTELO ECOLÓXICO	25

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.2 - Empregar os cuantificadores básicos máis significativos no contexto do xogo e na interacción coas demais persoas.	Recoñece e emprega cuantificadores básicos de xeito verbal e manipulativo.	TI
CA1.4 - Recoñecer na súa contorna cotiá elementos xeométricos básicos.	Identifica formas xeométricas planas.	
CA1.7 - Identificar as situacións cotiás nas que é preciso medir e cuantificar utilizando o corpo ou outros materiais e ferramentas para efectuar as medidas.	Participa en actividades manipulativas mostrando interese polos resultados.	
CA2.2 - Xestionar situacións, dificultades, retos ou problemas planificando secuencias de actividades, mostrando interese e iniciativa e colaborando cos seus iguais.	Secuencia accións para deseñar solucións que se podan aplicar ás diferentes situacións probemáticas e/ou retos.	
CA4.1 - Identificar o núcleo familiar e a escola como os primeiros grupos sociais de pertenza valorando positivamente as relacións afectivas que se establecen e a súa importancia no desenvolvemento persoal.	Valora positivamente as relacións afectivas nos seus ámbitos de proximidade.	
CA4.3 - Recoñecer diferentes modelos familiares mostrando respecto polas diferenzas. Descubrir e identificar os parentescos.	Identifica diferentes modelos de familia e parentescos valorando cada un deles.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Diferenciación de formas planas e tridimensionais: corpos xeométricos. - Uso funcional dos números na vida cotiá. Cantidade, número e grafía. Situacións nas que se fai necesario medir. - Pautas para a indagación na contorna: interese, respecto, curiosidade, asombro, cuestionamento e desexos de coñecemento. - A familia e os distintos modelos familiares. A súa estrutura e os seus membros.

UD	Título da UD	Duración
4	A CIDADE DAS BICIS	25

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA3.4 - Descubrir e recoñecer os elementos máis identificativos do patrimonio natural, tanto da contorna coma da comunidade.	Recoñece os elementos máis identificativos do patrimonio natural e social da súa contorna.	TI
CA4.2 - Valorar a importancia das relacións sociais coas persoas da súa contorna.	Amosa interese por relacionarse con persoas da súa contorna.	
CA4.4 - Descubrir as distintas profesións, organizacións e servizos da contorna valorando as súas funcións e a importancia social da súa actividade.	Diferencia algunha profesión, organización e servizo da súa comunidade.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Recursos naturais. Sustentabilidade, enerxías limpas e naturais. - O barrio e o concello: servizos, características e funcións. - Valoración de profesións e servizos da comunidade desde unha perspectiva de xénero.

UD	Título da UD	Duración
5	VIAXANDO POLO MUNDO	30

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
--------------------------------	-------------------------------	-----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.3 - Identificar e asociar as cantidades cos seus números e grafías nas actividades cotiás empregando o cálculo como fonte de información.	Recoñece cantidades numéricas de xeito manipulativo.	TI
CA2.4 - Expor hipóteses acerca do comportamento de certos elementos ou materiais verificándoos a través da manipulación e da actuación sobre eles.	Participa activamente en actividades de observación, formulación de preguntas e experimentación, mostrando iniciativa.	
CA2.6 - Programar secuencias de accións ou instrucións para a resolución de tarefas analóxicas e dixitais que favorezan o desenvolvemento de habilidades básicas de pensamento computacional.	Ordena accións, de xeito guiado, mostrando interese e iniciativa na resolución de tarefas analóxicas e dixitais.	
CA3.2 - Establecer relacións causa-efecto entre o medio natural e social a partir do coñecemento e da observación dalgúns fenómenos naturais e dos elementos patrimoniais presentes no medio físico.	Recoñece os efectos producidos por fenómenos naturais tanto en contextos sociais como naturais.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Emprego de cuantificadores básicos contextualizados. - Uso funcional dos números na vida cotiá. Cantidade, número e grafía. Situacións nas que se fai necesario medir. - Modelo de control de variables. Estratexias e técnicas de investigación: ensaio-erro, observación, experimentación, formulación e comprobación de hipóteses, realización de preguntas, manexo e procura en distintas fontes de información. - Estratexias de planificación, organización ou autorregulación de tarefas. Iniciativa na procura de acordos ou consensos na toma de decisións. - Relacións causa-efecto dos fenómenos naturais e da acción humana sobre o medio: incendios, inundacións, extincións, prácticas non sostibles.

UD	Título da UD	Duración
6	O BOSQUE DE PELUSA	25

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Establecer distintas relacións entre os obxectos a partir das súas calidades ou atributos mostrando curiosidade e interese.	Establece relacións entre obxectos en función de un ou dous atributos.	TI
CA1.6 - Describir e representar graficamente a súa situación con relación aos obxectos e ás demais persoas usando vocabulario topolóxico básico.	Representa graficamente a súa situación no espazo, así como os obxectos e persoas situados nel.	
CA2.5 - Utilizar diferentes estratexias para a toma de decisións con progresiva autonomía afrontando o proceso de creación de solucións orixinais en resposta aos retos que se lle presenten.	Aplica estratexias, de xeito guiado, e diseña solucións para resolver retos-	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA3.1 - Mostrar unha actitude de respecto e coidado e protección cara ao medio natural e os animais identificando o impacto dalgunhas accións humanas sobre el.	Identifica e diferencia situacións favorables e desfavorables para o medio natural.	
CA4.5 - Coñecer e participar en festas, costumes e tradicións, propias e alleas, presentes na contorna gozando e valorándoas como sinais de identidade.	Participa nalgunha festa ou tradición ,propia ou allea, mostrando interese.	
CA4.6 - Identificar elementos propios do patrimonio cultural de Galicia e algúns dos seus personaxes máis relevantes.	Recoñece elementos e personaxes do patrimonio cultural galego.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obxectos e materiais. Interese, curiosidade e actitude de respecto durante a súa exploración. - Construción de noicións espaciais básicas en relación co propio corpo, cos obxectos e coas accións, tanto en repouso coma en movemento. - Estratexias de construción de novos coñecementos: relacións e conexións entre o coñecido e o novo, entre experiencias previas e novas; estrutura e soporte e interaccións de calidade coas persoas adultas, cos iguais e coa contorna. - Influencia das accións das persoas no medio físico, no patrimonio natural e cultural e no cambio climático. - Festas e tradicións do ciclo anual e da cultura galega. - Patrimonio e persoas relevantes da cultura galega.

UD	Título da UD	Duración
7	OS ESQUÍOS	25

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.3 - Identificar e asociar as cantidades cos seus números e grafías nas actividades cotiás empregando o cálculo como fonte de información.	Recoñece cantidades numéricas de xeito manipulativo.	TI
CA2.6 - Programar secuencias de accións ou instrucións para a resolución de tarefas analóxicas e dixitais que favorezan o desenvolvemento de habilidades básicas de pensamento computacional.	Ordena accións, de xeito guiado, mostrando interese e iniciativa na resolución de tarefas analóxicas e dixitais.	
CA3.1 - Mostrar unha actitude de respecto e coidado e protección cara ao medio natural e os animais identificando o impacto dalgunhas accións humanas sobre el.	Identifica e diferencia situacións favorables e desfavorables para o medio natural.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

Contidos

- Emprego de cuantificadores básicos contextualizados.
- Estratexias de planificación, organización ou autorregulación de tarefas. Iniciativa na procura de acordos ou consensos na toma de decisións.
- A relación dos seres humanos cos animais. Empatía, coidado e protección dos animais. Respecto dos seus dereitos.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Na área que nos atopamos (DEC) será precisa unha intervención educativa que faga achega de distintas opcións para o acceso aos contidos, que contemple un deseño de ambientes de aprendizaxe ricos en recursos e oportunidades e que potencie a motivación e as metodoloxías activas aproveitando a curiosidade innata do noso alumnado por descubrir e explorar o mundo que o rodea.

As principais ferramentas de traballo para desenvolver axeitadamente os procesos de razoamento lóxico e o método científico serán as nocións matemáticas, espaciais e temporais, a curiosidade, a resolución de retos e busca de solucións e a promoción de actividades manipulativas e sensoriais, sempre contextualizadas, partindo de coñecementos e experiencias previas e respectando os diferentes ritmos de aprendizaxe e a diversidade do alumnado.

O deseño de situacións STEAM que faciliten aplicar habilidades do pensamento computacional se fará dende un enfoque coeducativo e o respecto ás emocións, propias e alleas.

Finalmente, promoveremos actitudes activas de sensibilidade cara o medio ambiente, integrando hábitos de vida sans e sostibles, así como unha perspectiva divulgativa, crítica e afectuosa respecto aos elementos identitarios da propia cultura, fomentando o respecto hacia outras.

Dentro da metodoloxía deste programación destacamos:

- A concepción de unidades didácticas coma proxectos nos que se intentará resolver un problema ou facer un produto social relevante. En todas as unidades, menos na primeira, haberá que levar a cabo actividades de pequenas investigacións e búsqueda de información, deseñar os pasos para chegar á meta definida, difundir o resultado e levar a cabo unha avaliación do proceso.
- Ao longo das actividades empregaremos dinámicas individuais, de parella, grupos ou equipos (fomentando o traballo colaborativo e cooperativo) e de gran grupo.
- Deben estar moi presentes no deseño das actividades os principios do Deseño Universal de Aprendizaxe, ofertando dentro dunha mesma actividade, diferentes maneiras de acceder a información, diferentes xeitos de expresarse, e diferentes maneiras de motivar ao alumnado.
- Para conseguir máis significativade nas aprendizaxes do alumnado empregaremos estratexias que axuden a conseguilo seguindo os principios básicos da neuroeducación no que di que o alumnado ten que sentir interese polo tema para activar as súas conexións neuronais. Isto irá acompañado de actividades que faciliten a capacidade de aprender do noso alumnado tales como rutinas de pensamento, esquemas visuais...
- Nesta programación empregárase un enfoque activo á hora de deseñar as actividades, buscando sempre que as persoas alumnas sexan as protagonistas activas das súas aprendizaxes. Ofreceranse sempre actividades onde se desenvolvan diferentes tipos de habilidades e capacidades. Para acadalo empregaremos unha organización espacial acorde que permita levar a cabo diferentes propostas á vez e que o alumnado teña variedade para realizar. Destacarán os ambientes de aprendizaxe, recunchos, estacións de traballo...
- O traballo con ferramentas tecnolóxicas estará sempre orientado cara o emprego destas como xeradoras de contidos e non transmisoras pasivas de información. O alumno se iniciará no seu emprego de forma transversal pero sempre dende unha maneira responsable, respetando os tempos de uso, minimizando a exposición ás pantallas e

empregando recursos acordes a súa idade e estado madurativo.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Material funxible: convencionais e non convencionais
Ferramentas tecnolóxicas: Ordenador de aula, proxector, conexión a internet. Libro dixital e Parque dixital infantil. DVD de xogos dixitais interactivos
Biblioteca de centro, de aula, libros, contos, álbumes..
Material curricular: Currículo, P.E....
Material artístico: pinturas, plastina, refugallo, títeres.
Material de psicomotricidade: estruturas de gomaespuma, cordas, balóns, táboas de equilibrio.
Material non estruturado: de refugallo, elementos naturais, pezas soltas...
Material de xogo simbólico: recuncho da casa, de disfraces, do médico, das ferramentas, etc
Comunidade educativa (Alumnado, persoal docente e non docente, familias) e calquera persoa que interveña na vida do centro (visitas,etc
Materiais proporcionados pola contorna, nun amplo sentido (parques, biblioteca Concello, etc)
Instrumentos musicais. Pandeiretas, tambores, maracas, pau de auga, xilofón.

Os recursos didácticos son os instrumentos ou soportes para a materialización dos contidos e para a posta en práctica, das actividades de ensino, de aprendizaxe e de avaliación. Distínguense os seguintes tipos de recursos:

Recursos Persoais: os docentes involucrados, os alumnos/as, as familias...,

Recursos ambientais: Comprenden desde a conformación flexible e funcional do espazo do aula, ata a utilización dos distintos espazos do centro e os ambientes que existen fóra del (espazos naturais, museos, bibliotecas, etc) todos cooperan no tratamento dos contidos, aínda que no presente curso estes recursos veranse moi limitados como medida de protección do alumnado fronte á actual pandemia

Recursos materiais: Son elementos físicos e materiais, transportadores e/ou clarificadores das mensaxes educativas. En xeral, son clasificados do seguinte modo: materiais impresos, materiais utilitarios, tecnolóxicos ou de representación expresamente vinculados a áreas curriculares, materiais de refugallo, materiais para manipular, material para e onde pintar, recortar, pegar, perforar, etc, e material para as TIC (encerado dixital, retroproxector, páxina web do centro

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Será entendida como proceso que leva implícito unha serie de acordos para a posterior planificación do proceso educativo baseado na análise, tanto das competencias clave do alumnado como das necesidades do grupo, na primeira unidade do curso se levará a cabo a avaliación inicial ou diagnóstica a través de:

- Observación directa, sistemática e rexistrada da participación do alumnado nas actividades e propostas didácticas.

- Análise das producións plásticas, escritas, musicáis, etc realizadas polo alumnado
- Información aportada polas familias ou titores legais na entrevista inicial.
- Diagnóstico do estado físico, emocional, coñecementos previos e limitacións de cada alumna e alumno

Suliñar o factor preventivo da avaliación inicial na atención á diversidade, tanto como medio para a identificación temprana das necesidades educativas como para proceder á aplicación das medidas que se consideren necesarias.

A avaliación na etapa da Ed. Infantil, ten que cumprir as seguintes características: formatividade, criterialidade, individual e global, e cuantitativo-cualitativa.

Ó longo do curso levarase a cabo unha avaliación continua, formativa, que cumpre dúas características: individualizada e continua.

A técnica principal da avaliación será a observación, tanto directa como indirecta, así como a entrevista.

Utilizarase tamén como instrumentos os anecdotarios, listas de control e escalas de estimación.

Os datos extraídos da avaliación deberán servir para axustar a intervención educativa.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Criterios de cualificación:

Os criterios de cualificación están marcados pola consecución de criterios para cada materia segundo as táboas de indicadores que se elaborarán seguindo a escala de estimación(sen dificultade, en proceso, con dificultade), de forma que o alumno/a obterá a súa calificación en función do grado de consecución observado pola mestra ou mestre.

Criterios de recuperación:

Non procede nesta etapa

6. Medidas de atención á diversidade

Entendidas como o conxunto de medidas, ordinarias e extraordinarias, que teñen por finalidade adecuar a resposta educativa ás diferentes necesidades, características, ritmos e estilos de aprendizaxe, motivacións e intereses, así como á situación social, cultural e de saúde de todo o alumnado, se porá especial atención a finalidade preventiva, adaptando a práctica educativa ás características persoais do noso grupo e alumnado, así como aos seus intereses e necesidades, e a consideración da diversidade como un valor, defendendo así un modelo inclusivo que potencie a metodoloxía baseada na diversidade, igualdade de oportunidades, e colaboración e tamén na cultura tecnolóxica e innovadora, aproveitando as posibilidades das TIC para o alumnado (apps para estimulación da lincguaxe, razonamento, atención,etc)

Adequaremos sempre a estrutura organizativa do centro e a xestión da aula ás características do noso alumnado NEAE, e levaremos a cabo medidaas como:

-Organizar o aula de forma accesible, adequaremos tempos e rutinas en base ás súas necesidade(fisiolóxicas), afectivas, de movemento e curriculares.

-Adeuar á programación didáctica, realizarase unha interpretación flexible do currículum axustada ao grupo clase e ao alumnado con NEAE.

- Utilizar metodoloxía colaborativa e cooperativa, seguindo as liñas marcadas no P.E. do centro, seguindo os principios do DUA e propoñendo diferentes medios de acceder á información, de expresarse e de motivar ao alumno.
- Adaptar os tempos, instrumentos e procedementos de avaliación, usando os que mellor se adapten ás características de éste alumnado.
- Aproveitar as posibilidades das TIC para todo tipo de alumnado utilizando diferentes apps para estimulación da linguaxe, o razonamento e la atención.
- Buscar de maneira continua interactuar co alumnado NEAE, estimulando a súa iniciativa e promovendo o interese por aprender.
- Transmitir a información de maneira clara, concisa e con frases/explicaciones cortas.
- Secuenciar as tarefas, incluso con referencias visuales como pictos e axendas.
- Traballar con axudas directas e demostracións (traballo de modelado e imitación).
- Diseñar propostas didácticas seguindo o modelo TEACCH
- Evitar tarefas repetitivas e sen interese para o alumnado, que poden facer aparecer conductas disruptivas, a non ser o caso de aqueles alumnos que polas súas necesidades necesiten facer ese tipo de actividades para reforzar aprendizaxes e aportar seguridade.
- Primar o esforzo e non o resultado, intentando sempre aumentar a autoestima, adoitando un enfoque emocional nas actividades, tanto como medida preventiva da discriminación como medio para a valoración das diferencias.
- Ofrecer propostas onde o alumnado poida participar en base as súas capacidades levando a cabo propostas SEM para aquel alumnado que o necesite.
- Ofrecer sempre situacións de éxito, para ir aumentando a dificultade progresivamente.
- Intervir educativamente sempe dende un enfoque multidisciplinar: (titoría, DO, familia ou titores legais, servicios sanitarios, sociais,etc).

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7
ET.1 - Desenvolvemento afectivo e xestión emocional	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Hábitos de control corporal.	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Pautas elementais de convivencia e relación social	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Coidado da contorna e dos seres vivos.	X	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Educación para o consumo responsable.	X	X	X	X	X	X	X
ET.6 - Educación igualitaria e libre de estereotipos	X	X	X	X	X	X	X

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición
Visita de un experto	No proxecto "A escola baixo o mar" viu a nai dunha alumna como experta bióloga para falarnos da vida baixo o mar e algunhas especies mariñas. Esta programación está aberta a que poidan xurdir novos proxectos partindo dos intereses do alumnado, e a que veñan máis expertos á aula.
Halloween	O día 28 de outubro o alumnado acudirá disfrazado ao centro
Magosto	O día catro de Novembro iremos ao monte todo o alumnado e profesorado do centro para xogar en xogo dirixido por niveis e comer castañas asadas
Outras conmemoracións e festas: Día da Paz, Entroido, Día das Letras galegas...etc	A comunidade educativa poderá planificar e participar en distintas celebracións ao longo do curso
Visita ao Teatro AFUNDACIÓN	O día 2 de maio iremos ao teatro en Vigo a ver a obra "FEO"
Visita á granxa-escola "Corazón de Carballo"	Como saída temática de fin de curso iremos á granxa-escola "Corazón de Carballo". A visita será desde a mañá hasta a tarde.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Deseño das actividades adecuadas ao alumnado
Elementos curriculares presentes nas actividades.
Contémplanse todas as NEAE no deseño das actividades.
Instrumentos de avaliación eficaces e adecuados.
Utilízase diversidade de materiais para acceder á información, para expresarse e para fomentar a motivación.
Promóvese o desenvolvemento de diferentes capacidades e habilidades.
Temporalización de actividades adecuada.
Empréganse diversos recursos didácticos.
Existe coordinación co equipo docente.
Promóvese a participación das familias.
A avaliación do alumnado utilízase para modificar o proceso de ensinanza aprendizaxe.
Tivéronse en conta os intereses do alumnado no deseño de actividades e propostas.
Individualización do proceso ás características de cada alumna/o.

Descrición:

Todos os indicadores de logro teranse en conta para recoller información sobre o proceso posibilitando modificacións e melloras.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Haberá un seguimento a través da aplicación Proens dende a coordinación de ciclo en infantil ao rematar cada trimestre.

9. Outros apartados